

Şehir Rekabetçilik Analizi

Tekirdağ merkez ve ilçelerinin şehir rekabetçilik analizi yapılırken her bir ilçe için GZFT Analizi, Rekabetçi Üstünlük Analizi ve Senaryo Planlama Analizi yapılmıştır.

Malkara

Tekirdağ İline 56 km, uzaklıkta olan Malkara'nın kuzeybatısında, Edirne'nin Uzunköprü İlçesi, kuzeydoğusunda Hayrabolu, güneydoğusunda Şarköy, güneyinde Çanakkale'nin Gelibolu ilçesi, batısında ise Edirne'nin Keşan İlçesi bulunmaktadır. Malkara çevresinde bulunan ilçelerden Keşan'a 26 km., Uzunköprü'ye 72 km., Gelibolu'ya 100 km., Şarköy'e 48 km., Hayrabolu'ya 46 km. mesafededir.

2016 yılı itibariyle ilçenin nüfusu 52.331 kişidir. İlçe gerek tarım, gerekse hayvancılık bakımından önemli bir konuma sahiptir. Malkara, 1.225 km² yüzölçümü ile Tekirdağ ilinin toprak alanı en geniş olan ilçesidir. Toplam 1.225.000 dekar olan arazinin 679.600 dekarı kültür arazisi, 77.400 dekarı mera, 9.000 dekarı çayırılıktır. Kısaca arazilerimizin 2/3'ünde doğrudan veya dolaylı olarak tarım yapılmaktadır.

Malkara, Osmanlı döneminde Yörüklerin yerleştirildiği ve ahilik kültürünün kök saldıgı, tarım ve hayvancılıkta verimli tarım alanları ile öncü olmuş bir yerleşim yeridir. Tarımsal üretimin yanında süt ve süt ürünleri, gıda sanayi ve tarım makineleri üretimi ilçenin önemli gelir kaynaklarını oluşturmaktadır. Malkara, süt ve süt ürünleri üretiminde bölge içinde önemli söz sahibi yerlerden birisidir.

I. GZFT Analizi

Güçlü Yönler

- 1) Güçlü süt ve süt ürünleri sektörünün ve markaların mevcudiyeti. İlçede Kaanlar, Ünal Peynircilik, Yamanlar, Naloğlu, Maybi gibi sektörün önde gelen kuruluşları faaliyet göstermektedir. Evliya Çelebinin Seyahatnamesinde de belirtilen Malkara peyniri ülke çapında ünlüdür. Bunun nedeni Malkara'nın florasında yatmaktadır. Malkara'nın florası özellikle inek sütü, eti ve inek peynirine ayrı bir güzellik katmaktadır.
- 2) Güçlü hayvancılık sektörü. Tekirdağ ilinde bulunan büyükbaş hayvanların yarısından fazlası Malkara'dadır.
- 3) İlçenin büyük linyit rezervlerinin bulunması ve kömür madencilik sektörünün mevcudiyeti.
- 4) Tarım makineleri sektörünün mevcudiyeti.
- 5) İlçedeki gelir düzeyinin yüksek olması.
- 6) İlçenin E84 karayolu üzerinde; İstanbul-İpsala ve İstanbul-Çanakkale-İzmir güzergahı üzerinde bulunması.
- 7) Malkara Organize Sanayi Bölgesinin mevcudiyeti.
- 8) Ticaret ve Sanayi Odasının ve Ticaret Borsasının mevcudiyeti.

Zayıf Yönler

- 1) Tarımsal arazilerin giderek daha küçük ve çok parçalı hale gelmesi: İlçedeki tarımsal araziler miras nedeniyle giderek daha küçük ve çok parçalı hale gelmektedir.

Bu ise ekonomik tarım yapılmasını engellemekte ve tarımsal üretimde maliyet artışı ve verimsizlik sorununu ortaya çıkarmaktadır.

2) Tarımsal ürün çeşitlendirmesinin olmaması.

3) Müteşebbis eksikliği. İlçe nüfusunun tasarruflarını girişimcilik yoluyla yatırımlara dönüştürmeyip banka mevduatı olarak saklaması.

Fırsatlar

1) Tarım makineleri sektöründe birikimi yüksek firmaların ve alt yapının mevcudiyeti.

2) OSB dışı sanayi yatırımlarına izin verilmemesi ile birlikte, Malkara ilçesindeki OSB arazilerinin talebinin artması. OSB'deki firma sayısının artmasıyla beraber yaratılacak olan istihdam olanakları. Ayrıca OSB firmalarının yan sanayi ve tedarikçi talebiyle birlikte ticaret hacmi de artış gösterecektir.

3) Hem hizmet hem de sanayi sektörlerinde çalışacak kadın işgücü potansiyeli.

4) Yol ticareti potansiyelinin bulunması.

5) Mobilyacılık sektöründe yatay ve dikey üretim faaliyetleri geliştirilebilme potansiyeli.

6) Kombine Et Tesisinin yapılmaya başlanması. Malkara'nın Çavuşköy mahallesinde yapımı devam eden kombine et tesisinin faaliyete geçmesiyle birlikte tarım ve hayvancılığın geliştirilmesi, çiftçilerin hayvancılığı bırakıp kente göç etmemesi, kırsalın gelişip güçlenerek cazip hale gelmesi, çiftçilerimize düzenli bir pazar oluşması ve istihdama katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

Tehditler

1) İlçe nüfusunun dışarıya göç vermesi. Ayrıca, TEOG sınavları tercihlerinde ilçe dışındaki okulların tercih edilmesi. Bunun sonucunda ailelerinde ilçe dışına taşınmaları.

2) Bununla birlikte madencilik sektörü gibi sektörlerin işçileri göçle başka yerlerden ilçeye gelmektedir.

3) Sosyal ve kültürel faaliyetlerin azlığı; cazibe merkezi olmaması. Beyaz ve mavi yakalı çalışanları ve ailelerini yaşamaya yönlendirecek cazibelerinin ve donatılarının olmaması. Kalifiye elamanların ihtiyacı olan sosyal hayat eksikliği. Kalifiye elemanları Malkara'da tutacak cazip ortamın bulunmaması.

4) İlçede sanayinin gelişmesiyle birlikte firmaların nitelikli işgücü ve yönetici eksikliği duyması.

5) Vasıfsız işgücünün sirkülasyonu problemi ve devamlılıklarında yaşanan problemler.

6) İlçede çalışanların bir bölümünün ilçe dışında ikamet etmeleri ve dolayısıyla harcamalarını ilçe dışında yapmaları. Ayrıca yatırımcıların ilçe dışında yatırım yapmaları.

II. Rekabetçi üstünlükler teorisi

Malkara ilçesinin karşılaştırmalı üstünlüğe sahip olduğu sektörler hayvancılık, süt ve süt ürünleri ve linyit madencilik sektörleridir. Sektörlerin kendi içerisinde ve aralarında entegrasyon ve işbirliği fırsatları değerlendirilmelidir. Gelecekte potansiyeli olan sektörler "yol ticareti", et entegre ve işleme tesisleri, mobilyacılık ve tarım makineleri sektörleridir.

Malkara Toplam Puan: 1 (Yüksek)

1) Üretim faktörleri koşulları (0):

İlçenin ulaşım ağları kıyısındaki konumu bölgesi ilçeye üretim açısından coğrafi konum avantajı sağlamaktadır. Taşımacılık maliyetlerinin önemli bir maliyet olduğu süt sektöründe, ilçe güçlü ulaşım ağı ile avantaja sahiptir.

Hayvancılığın uzun yıllardır geleneksel bir aile faaliyeti olarak görülmesi bölgede belirli bir bilgi birikimi oluşturmuştur. Bölgede gerek yem, ot ve saman üretim potansiyeli gerekse de mera ve otlaklar yoluyla açık alanda hayvancılık yapılmasına imkan vardır. İlçede büyükbaş hayvancılıkta insan kaynağı problemi yaşanmaktadır; çoban bulma sıkıntısı yaşanmaktadır.

İlçede organize sanayi bölgesinin bulunması ilçenin üretim koşullarını güçlendirmektedir. İlçede sanayinin gelişmesiyle birlikte, firmalar nitelikli işgücü ve yönetici eksikliği duymaktadırlar. İlçenin cazibesi düşük olduğu için vasıflı iş görenleri ilçede tutabilmek zordur. Vasıfsız işçilerde ise devamlılık problemi vardır.

İlçenin sermayesi güçlü olmasına rağmen girişimcilik sınırlıdır.

2) Talep koşulları (1):

İlçe coğrafi konumu itibari ile avantaj sahibidir. İstanbul gibi bir pazarın hemen yanı başında yer almak Malkara'daki süt ve süt ürünleri üreticileri için büyük avantajdır. İlçe firmaları başta Balkanlar olmak üzere yurt dışına da satış yapmaktadır.

3) İş aleminin yapısı, stratejisi ve rekabet koşulları (1):

Süt ve süt ürünleri sektörü Trakya Bölgesinde uzun yıllardır var olan bir sektördür. Bölgede faaliyet gösteren Kaanlar, Ünal, Yamanlar, Naloğlu gibi önemli markalar bulunmaktadır. Bölgenin süt ve süt ürünleri sadece Trakya'da değil İstanbul başta olmak üzere Türkiye'nin birçok ilinde bilinir hale gelmiştir.

İlçede Ticaret ve Sanayi Odası ve Ticaret Borsası mevcuttur.

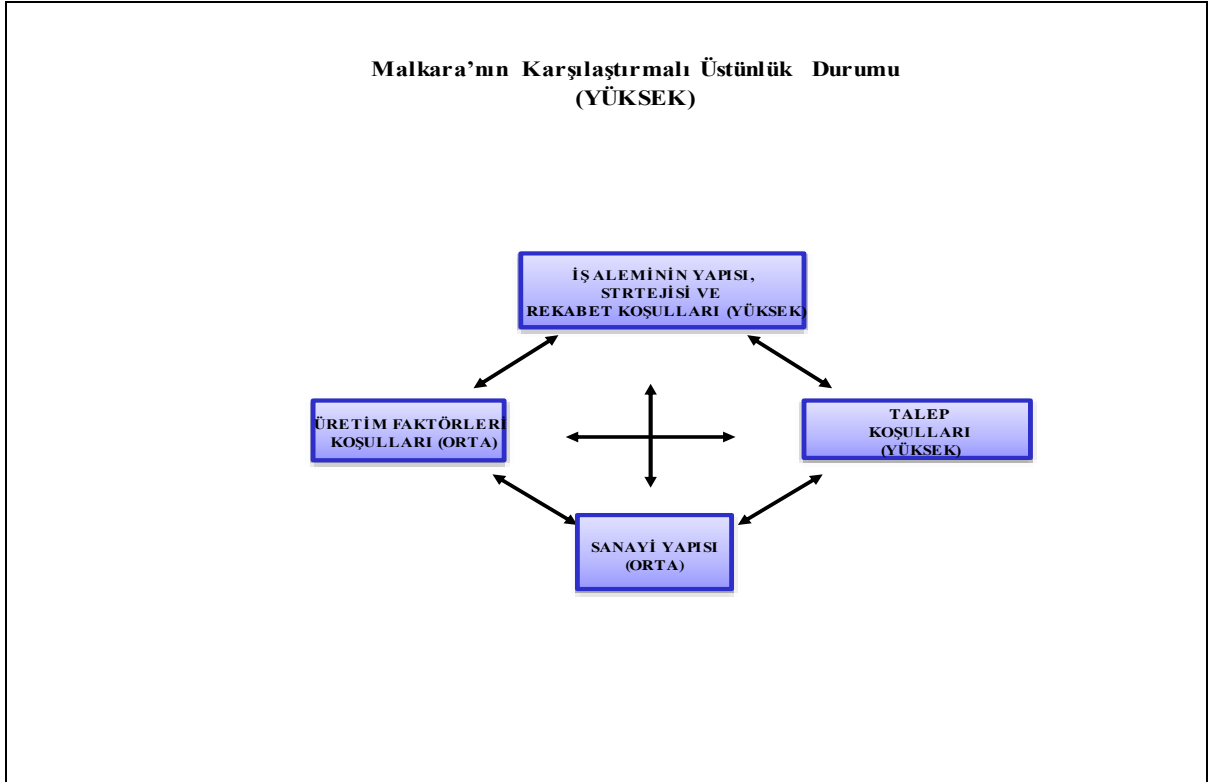
4) Sanayi yapısı (0):

İlçede küçük sanayiciler küçük sanayi sitesinde örgütlenmiş durumdadır. İlçede ayrıca Organize Sanayi Bölgesi mevcuttur. İlçe'de yer alan Organize Sanayi Bölgesi, gıda sanayinde uzmanlaşmış ve küme yapısına sahip bir yer olarak tasarlanmış olmasına rağmen genel Organize Sanayi Bölgesi olarak kurulmuştur.

Malkara tarım ve hayvancılık faaliyetinin yoğun olduğu bir bölgedir. Dolayısıyla ilgili olan sektörlerden süt ve süt ürünleri sektörü oldukça gelişmiş durumdadır. Malkara bölgesi süt ve süt ürünleri sektörü için önemli bir merkez konumundadır. Kaanlar ve Ünal peynircilik gibi Türkiye çapında markalaşmış firmalar mevcuttur. İlçedeki süt işleme kapasitesi ilçenin süt arzından fazladır. Kapasite eksikliği çevre illerden sağlanmaktadır. İlçede daha çok süt ineğine yönelik bir yetiştirme faaliyeti bulunduğundan dolayı et üretimi geri planda kalmaktadır. Hayvan yetiştiricilerinin karşı karşıya olduğu en önemli sorun girdi maliyetlerinin yüksek olmasıdır. Yem

teminindeki zorluklar, çayır ve mera alanlarının ilçede yetersiz olması, hayvan yemi eksikliğinin samanla kapatılmaya çalışılması et ve süt verimini olumsuz etkilemektedir.

Malkara'da küçük ölçekli kömür işletmeleri faaliyet göstermektedir. Sektöre yönelik iç talep oldukça yüksektir. Oyuncu sayısı düşüktür. Tarım makineleri sektörü belli bir çapta olmasına rağmen daha iyi konumda olabilecek potansiyele sahiptir.



Şekil 5: Malkara'nın Karşılaştırmalı Üstünlük Durumu

III. Senaryo Analizi

- 1) Malkara süt ve süt ürünlerindeki marka şehir imajını güçlendirmesi gerekmektedir.
- 2) Malkara hayvancılığın güçlü olduğu bir ilçedir. Kombine et kesim ve işleme tesisinin yapımı devam etmektedir. Hayvancılığa dayalı sanayiye geçilmesi, et ürünleri alanında katma değeri yüksek ürünlere geçilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda öncelikle et üretiminin önündeki engellerin (yem bitkileri üretimi ve maliyetleri) tespit edilmesi ve aşılması için gereken önlemlerin alınması gerekmektedir.
- 3) Malkara İstanbul-İpsala ve İstanbul-Çanakkale yolu üzerinde bulunması ile yol ticareti potansiyelini daha etkin olarak kullanabilmelidir. Hayvancılıkta güçlü olan ilçenin yol boyunu değerlendirmek suretiyle et ürünleri lokantaları sektöründe ilerleme kaydedebilir.
- 4) Büyük ölçekli büyükbaş ve küçükbaş hayvan üreticilerinin artırılması gerekmektedir.

- 5) İlçede susuz tarım yapılmaktadır. Sulu tarıma geçilmesi için gerekli gölet ve baraj yatırımlarının yapılması gerekmektedir. Malkara'da sulu tarımın başlatılması için sulama birlikleri tarafından yapılan çalışmalar artırılmalıdır.
- 6) Sulama ile birlikte meyvecilik gelişebilir ve soğuk hava deposu ve paketleme yapılabilir.
- 7) Tarım-sanayi entegrasyonu geliştirilmelidir. İhracat pazarları incelenip, buna göre üretim faaliyetlerine geçilebilir. İhracata dönük tarımsal üretim teşvik edilmelidir.
- 8) Malkara'da tarım makineleri sektörünün güçlendirilmesi ve büyütülmesi gerekmektedir. Hayrabolu ilçesi kümelenme çalışmaları takip edilmelidir.
- 9) Malkara'daki büyük linyit rezervleri termik santral kurulmasına imkan tanıyabilecek potansiyelindedir. Termik santralden çıkan çürük buhar ilçenin ısıtması ve seracılık işlemlerinde kullanılabilir.
- 10) İlçedeki mobilyacılık perakende sektörü pazarlama faaliyetlerini üretime de dönüştürebilme potansiyeline sahiptir.
- 11) İlçeye yapılacak bir kongre merkezi ilçenin sosyal ve kültürel faaliyet potansiyelini artıracaktır.